

УДК 796.001.8 (477)

НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ З НЕОЛІМПІЙСЬКОГО СПОРТУ ЗА РОКИ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

Ніна ДОЛБИШЕВА

Дніпропетровський державний інститут фізичної культури та спорту

Анотація. У статті розглянуто основні напрями наукових досліджень за роки незалежності України, серед яких неолімпійський спорт. Методом аналізу наукової та методичної літератури і документальних матеріалів виявлено пріоритетну тематику досліджень в межах соціальних та природничих наук. Протягом 1991–2014 рр. дослідження з окремих питань неолімпійського спорту відбувалися відповідно до тем п'ятирічних Зведених планів науково-дослідних робіт у галузі фізичної культури і спорту. Встановлено, що ¼ частка захищених дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня кандидата наук припадає на дослідження з неолімпійського спорту.

Ключові слова: спортивна наука, наукові дослідження, науково-дослідна робота (НДР), тематика, неолімпійський спорт.

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Сучасна спортивна наука становить цілісну галузь знань про фізичну культуру і спорт, яка охоплює як діяльність з отримання нових знань, так і результат цієї діяльності, а саме сукупність отриманих даних у процесі наукового дослідження. Розвиток спортивної науки дозволяє вдосконалювати управління, менеджерську, маркетингову та змагальну діяльність, матеріально-технічне оснащення, систему організації, проведення та підготовки спортсменів і фахівців із галузі фізичного виховання, спорту та здоров'я людини, насамперед, з олімпійського, професійного, неолімпійського, адаптивного спорту та спорту для всіх.

Вибір напрямів досліджень у спортивній науці в Україні обумовлюється науково-технічним прогресом, економічним розвитком держави, трансформацією та удосконаленням системи управління сфери фізичної культури і спорту, розвитком спорту на міжнародному та національному рівнях, підвищенням вимог до організації та проведення змагань, ускладненням техніко-тактичної майстерності змагальної діяльності, інтенсифікацією спортивних навантажень з метою досягнення найвищих спортивних результатів, підвищенням вимог до педагогічної майстерності тренера-викладача з виду спорту. Все вищезазначене сприяло характерним змінам у наукових дослідженнях зі спеціальності 24.00.01 «Олімпійський та професійний спорт», які виконуються в рамках соціальних та природничих наук [12] (рис. 1).

Робота виконується згідно з темами: 1.5. «Методологічні та нормативно-правові засади організації фізкультурної освіти та кадрового забезпечення у сфері фізичної культури і спорту», 2.6 «Теоретико-методичні основи удосконалення тренувального процесу та змагальної діяльності в структурі багаторічної підготовки спортсменів» Зведеного плану НДР у галузі фізичної культури та спорту на 2011–2015 рр. і напряму дослідження Дніпропетровського державного інституту фізичної культури та спорту за темою «Історичні, організаційно-правові аспекти та теоретико-методичні засади неолімпійського спорту в Україні та на світовому просторі».

Мета дослідження – визначити та розкрити основні напрями наукових досліджень спортивної науки з неолімпійського спорту в Україні.

Методи дослідження: метод аналізу наукової і методичної літератури та документальних матеріалів і логічний аналіз.

Виклад основного матеріалу. За роки незалежності України дослідження з неолімпійського спорту виконувалися та виконуються відповідно до п'ятирічних Зведених планів НДР у галузі фізичної культури і спорту в рамках окремих тем (табл. 1). Аналіз тематик наукових досліджень з неолімпійського спорту свідчить, що діапазон їх коливається від 2 до 22 наукових тем (рис. 2). Цей факт можна пояснити тим, що до 2000 р. більшість наукових досліджень проводили відповідно до вдосконалення системи організації та підготовки спортсменів в олімпійському спорті, а на початку ХХІ ст. інтенсивний розвиток неолімпійських видів спорту та значні досягнення українських спортсменів на світовому рівні сприяло перегляду наукової тематики. Так, у 2006–2010 рр. було відкрито 4 пошукові теми: 1.1.6.2 п. «Удосконалення

організаційно-нормативних засад спортивного танцю в Україні» (С.Ф. Матвеев, І.М. Сороневич), 1.3.6.1п «Організаційно-програмно нормативні та теоретико-методичні засади спортивної підготовки в спортивно-технічних та прикладних видах спорту» (О.Ю. Рибак), 2.1.12.5п «Удосконалення спортивної підготовки спортсменів-пілотів у автомобільному спорті» (В.О. Градусов), 2.2.12.5п «Удосконалення навчально-тренувального процесу спортсменів різної кваліфікації, які займаються силовими видами спорту та єдиноборствами» (В.Ф. Пилипко) (табл. 1).

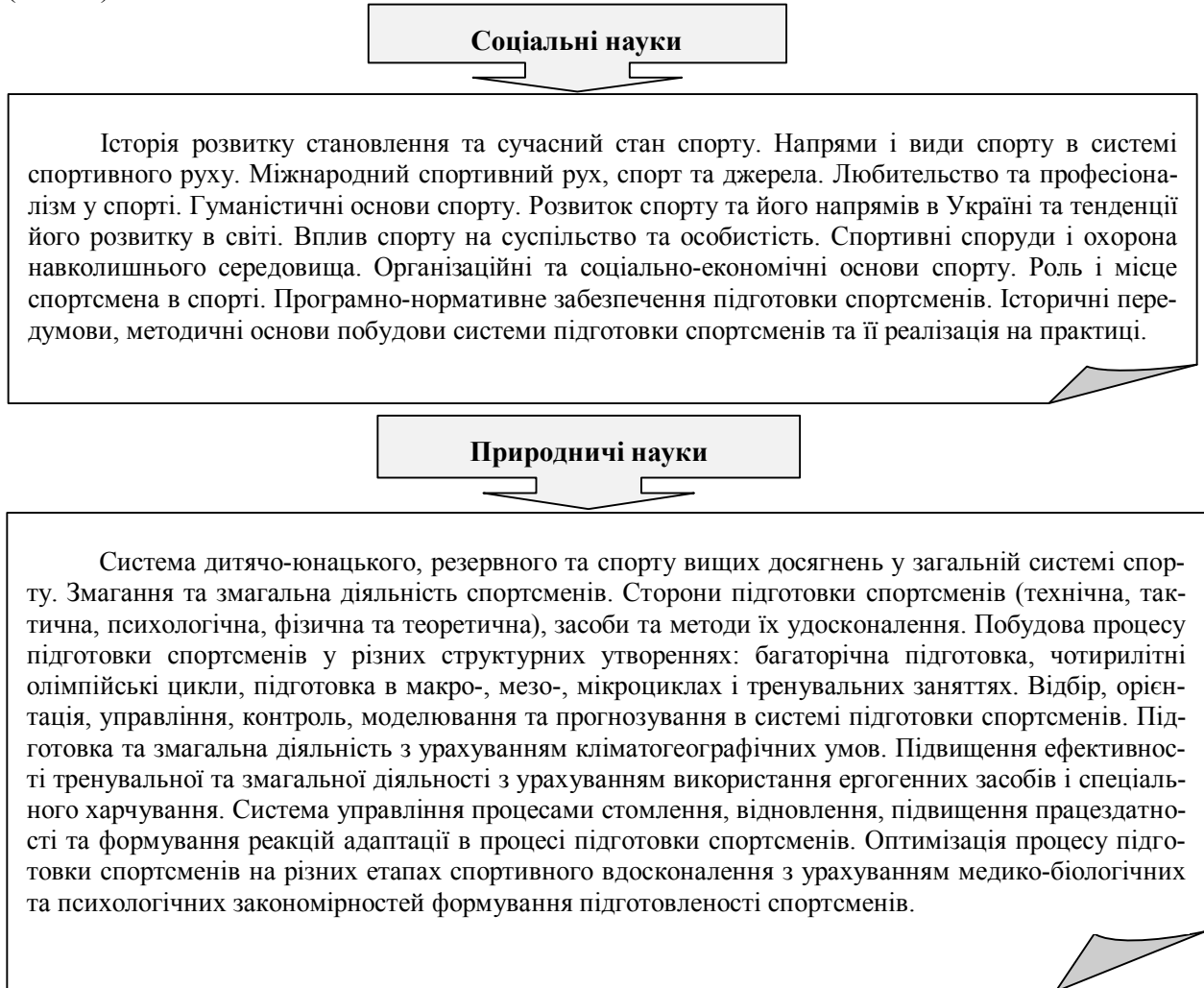

Рис. 1. Основні напрями наукових досліджень з неолімпійського спорту

Новий підхід щодо затвердження наукових тем у галузі фізичної культури і спорту на 2011–2015 рр., який був спрямований на їх об'єднання, не дозволив відокремити тематику неолімпійського спорту, тому наукові дослідження на сьогодні виконуються в рамках окремих тем (табл. 1).

Аналіз наукових досліджень дав змогу встановити, що вони виконувалися не тільки в рамках сфери фізичної культури і спорту профільного Міністерства, але й інших непрофільних міністерств та управлінь, наприклад у рамках Зведеного плану НДР Міністерства внутрішніх справ України на 1996–2000 рр. у межах теми 1.6.1 “Моделювання змагальної діяльності й основних сторін підготовленості спортсменів пожежно-прикладного спорту” (номер державної реєстрації 0019U004168) [7]; Зведеного плану НДР Управління фізичної підготовки Збройних сил України на 2005–2010 рр. у межах теми «Гирьовий спорт у системі військово-спортивної та бойової діяльності військовослужбовців Збройних сил України» (номер державної реєстрації 0101U001123) [2, 11]; Зведеного плану НДР Міністерства освіти і науки України в межах теми «Вивчення адаптивних можливостей організму спортсменів на різних етапах навчально-тренувального процесу» (номери державної реєстрації 0106U000583 та 0104U010163) [6, 11].

Таблиця 1

Тематика науково-дослідної роботи в рамках яких виконувалися та виконуються наукові дослідження з неолімпійського спорту за роки незалежності (1991–2014 рр.)

№ теми	Тема науково-дослідної роботи	Номер державної реєстрації
1	2	3
Зведений план науково-дослідної роботи в галузі фізичної культури та спорту на 1991–1995 рр. Міністерства України у справах молоді та спорту		
1.2.2	Засади управління тренувальним процесом та змагальними навантаженнями в системі спортивної підготовки	-
2.4.4	Навчання рухам у видах спорту зі складнокоординаційною структурою статодинамічної стійкості	-
Зведений план науково-дослідної роботи в галузі фізичної культури та спорту на 1996–2000 рр. Державного комітету України з питань фізичної культури і спорту		
1.8.1	Медико-біологічні основи управління спортивним тренуванням жінок	0196U010539
2.2.2	Теоретико-методичне підґрунтя підготовки спортсменів на етапі збереження високої майстерності	0199U000938
Зведений план науково-дослідної роботи в галузі фізичної культури та спорту на 2001–2005 рр. Державного комітету молодіжної політики, спорту та туризму України		
1.2.3	Удосконалення системи підготовки кваліфікованих спортсменів з урахуванням співвідношення тренувальних і змагальних навантажень	0101U006309
1.2.5	Удосконалення системи багаторічного відбору і орієнтації спортсменів у різних видах спорту	0101U006310
1.2.9	Управління процесом підготовки в спортивних видах гімнастики	0101U006312
1.2.13	Теоретико-прикладні аспекти інформаційного забезпечення тренувальної та змагальної діяльності в спорті	0101U006170
1.2.14	Теоретико-методичні основи моделювання складних систем (на прикладі стрілецького спорту та біатлону)	0102U002650
1.2.16.9	Оптимізація учбово-тренувального процесу спортсменів різної кваліфікації	0101U001889
1.2.17	Організаційно-методичні основи підготовки юних орієнтувальників у групах початкової підготовки ДЮСШ	-
1.2.18	Оптимізація навчально-тренувального процесу спортсменів різного віку та кваліфікації в спортивних іграх	0101U006471
1.2.22	Моделювання видів підготовленості кваліфікованих важкоатлетів та розробка засобів їх контролю	0102U002648
1.3.7	Дослідження впливу гормонального статусу організму спортсменок високої кваліфікації на адаптаційні процеси кісткової тканини	0101U006314
1.3.11	Формування системи сенсорного контролю точних рухів спортсменів	0101U006476
1.4.2	Математичне моделювання кінематики рухів спортсменів	0102U002645
2.1.3	Управління руховою активністю людини (оздоровчі та спортивні аспекти)	0101U006306.

Продовження таблиці 1

1	2	3
2.1.8	Вдосконалення фізичної підготовки курсантів у вищих навчальних закладах силових структур	0102U002639
2.1.9	Оптимізація фізкультурно-оздоровчої роботи в навчальних закладах на основі диференційованого підходу з урахуванням темпів біологічного і функціонального розвитку	0103U000659
1.2.14	Теоретико-методичні основи моделювання складних систем (на прикладі стрілецького спорту та біатлону)	0102U002650
2.1.15	Розробка єдиного середовища навчання у вищих навчальних закладах, як засобу підвищення ефективності навчально-тренувального й навчально-оздоровчого процесу	0101U006467
2.4.5	Розробка інформаційно-технічних засобів і методів для інтенсифікації навчально-тренувального процесу	0196U021293
Зведений план науково-дослідної роботи в галузі фізичної культури та спорту на 2006–2010 рр. Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту		
1.1.6.2 n	Удосконалення організаційно-нормативних засад спортивного танцю в Україні	0106U010761
1.2.4	Науково-методичні основи застосування інформаційних технологій в галузі фізичної культури і спорту	0106U011994
1.3.6.1 n	Організаційні, програмно-нормативні та теоретико-методичні засади спортивної підготовки в спортивно-технічних та прикладних видах спорту	0106U012611
1.3.7.2 n	Організація та технологія удосконалення діяльності суб'єктів та об'єктів управління фізичною культурою і спортом	0106U011988
2.1.5	Теоретико-методичні основи раціональної побудови тренувального процесу у важкій атлетиці на етапах багаторічної підготовки	0106U010770
2.1.6	Раціональна побудова тренувального процесу в спортивних видах гімнастики на етапах багаторічної підготовки	0106U010771
2.1.9	Теоретико-методичні основи індивідуалізації навчально-тренувального процесу в окремих групах видів спорту	0108U010862
2.1.11.4n	Оптимізація навчально-тренувального процесу спортсменів в ігрових видах спорту в річному циклі підготовки	0107U002270
2.1.12.5n	Удосконалення спортивної підготовки спортсменів-пілотів у автомобільному спорті	0106U011990
2.2.1	Керування тренувальними навантаженнями в умовах інтенсивної змагальної діяльності в річному циклі підготовки кваліфікованих спортсменів	0106U010776
2.2.3	Удосконалення підготовленості спортсменів різної кваліфікації в групах видів спорту	0107U001647
2.2.4	Удосконалення механізмів управління рухової діяльності спортсменів	0106U011986
2.2.6	Удосконалення методики розвитку фізичних якостей спортсменів у системі багаторічної підготовки	0106U012618
2.2.7	Розробка технічних засобів навчання та контролю рухових дій в спорті	0206U000493
2.2.9.2n	Удосконалення технічної підготовки спортсменів-єдиноборців на основі модельних характеристик змагальної діяльності спортсменів високого класу	0106U011995
2.2.12.5n	Удосконалення навчально-тренувального процесу спортсменів різної кваліфікації, які займаються силовими видами спорту та єдиноборствами	0106U011991

Продовження таблиці 1

1	2	3
2.3.2	Система моніторингу підготовленості спортсменів-одноборців на різних етапах тренувального процесу (діагностика, моделювання, прогнозування)	0106U012612
2.4.1	Системний аналіз морфофункціональних перебудов організму людини в процесі адаптації до фізичних навантажень	0106U010778
2.4.1.4.3	Психологічні, педагогічні медико-біологічні засоби відновлення працездатності спортсменів у спортивних іграх	0106U011989
2.4.6	Психологічні проблеми підготовки та розвитку суб'єктів спортивно-педагогічної діяльності в галузі фізичного виховання та спорту	0106U010780
2.4.10	Адаптація периферичного кровообігу кваліфікованих спортсменів річних спеціалізацій	0106U010997
Зведений план науково-дослідної роботи в галузі фізичної культури та спорту на 2011–2015 рр. Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту		
1.2	Сучасний професійний спорт і шляхи його розвитку в Україні	0111U001715
1.5	Методологічні та нормативно-правові засади організації фізкультурної освіти та вдосконалення забезпечення в галузі фізичної культури і спорту	0111U001717
2.4.	Теоретики методичні основи індивідуалізації у фізичному вихованні і спорті	0112U002001
2.6	Теоретико-методичні основи удосконалення тренувального процесу та змагальної діяльності в структурі багаторічної підготовки спортсменів	0111U001168
2.7	Удосконалення системи фізичної та технічної підготовки спортсменів з урахуванням індивідуальних профілів їхньої підготовленості	0111U006472
2.8	Удосконалення підготовки спортсменів в окремих групах видів спорту	0111 U 006473
2.9	Індивідуалізація тренувального процесу кваліфікованих єдиноборців	0111U001723
2.15	Управління статодинамічною стійкістю тіла спортсмена та системи тіл у видах спорту зі складною координаційною структурою рухів	0111U001726
2.17	Моделювання біомеханічних систем у складі координаційних видах спорту	0111U006473
2.18	Удосконалення механізмів управління руховою діяльністю спортсменів	0111U003130
2.19	Детермінанти психічного супроводу та педагогічних засобів удосконалення спортивної підготовки спортсменів у різних видах спорту	0111U001727
2.22	Розробка комплексної системи визначення індивідуально-типологічних властивостей спортсменів на основі прояву геному	0111U001729
2.23	Превентивні програми нейропсихологічної підготовки спортсменів високої кваліфікації на заключних етапах багаторічної підготовки	0111U001730
3.7	Методологічні і організаційно-методичні основи визначення індивідуальної норми фізичного стану людини	0111U000192

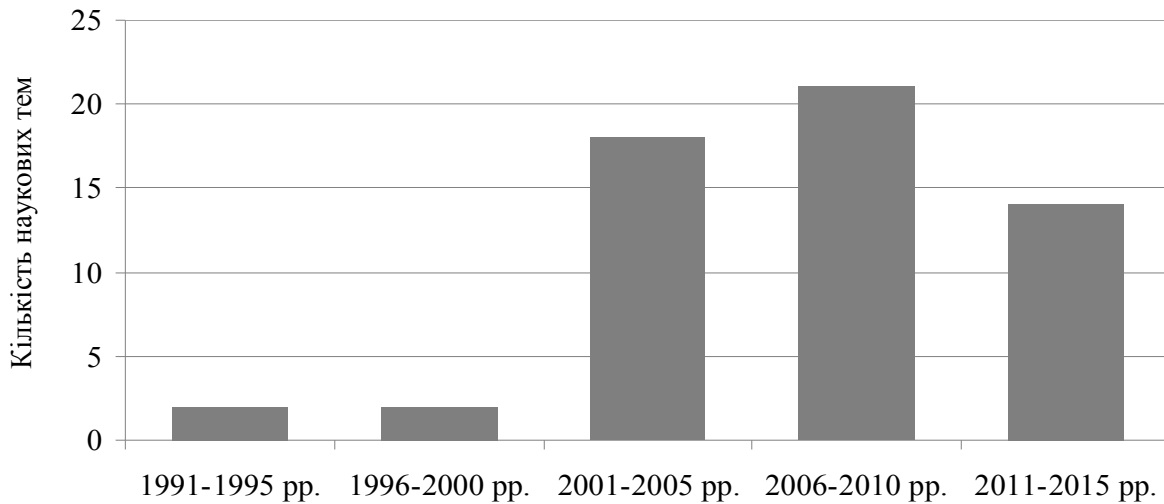

Рис. 2. Загальна кількість тем зведеного плану НДР галузі фізичної культури і спорту, в рамках яких виконувались та виконуються наукові дослідження з неолімпійського спорту (1991–2015 рр.)

Необхідно зазначити, що окремі наукові дослідження здійснювалися відповідно до планів НДР вищих навчальних закладів III та IV рівнів акредитації: Львівського державного інституту фізичної культури (1996–2000 рр.) [13], Вінницького державного педагогічного інституту ім. М. Коцюбинського (1996–2000 рр.) [5], Житомирського військового інституту імені С.П. Корольова та Національного авіаційного університету (2009–2011 рр.) [2], Кіровоградського державного льотної академії (2011–2015 рр.) [3], Академії сухопутних військ (2006–2010 рр.) [8], Полтавської державної аграрної академії (2005–2010 рр.) [9], Київського національного університету культури і мистецтв (2011–2013 рр.) [1], Дніпропетровського державного інституту фізичної культури і спорту (2012–2016 рр.) [4].

Цікавим є те, що наукові дослідження Я. Ящур-Новічки (2007) виконувалися як в межах наукових досліджень в Україні, так і наукової теми Академії фізичного виховання і спорту м. Гданьська, затверджені Комітетом наукових досліджень Польщі [14].

Огляд дисертаційних робіт, науково-практичних журналів та наукових збірників України, таких як: «Наука в олімпійському спорті» (1997–2014 рр.), «Спортивний вісник Придніпров'я» (2000–2014 рр.), «Слобожанський науково-спортивний вісник» (1999–2014 рр.), «Молода спортивна наука України» (1999–2014 рр.), «Педагогіка, психологія, та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту» (1999–2014 рр.), «Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова» (2008–2014 рр.), Вісник Чернігівського університету» (2008–2014 рр.), «Фізичне виховання, спорт та здоров'я людини» (2009–2014 рр.) тощо, свідчить про значні наукові дослідження в автомобільному спорті, акробатичному рок-н-ролі, армспорті, військовому багатоборстві, гирьовому спорті, карате, пауерліфтингу, міні-футболі, спортивній акробатиці, спортивному орієнтуванні, спортивних танцях, чирлідінгу (табл. 2).

Аналіз наукових праць вчених, які отримали науковий ступінь кандидата наук з фізичного виховання та спорту та, відповідно, кількості захищених дисертаційних робіт за останні три роки свідчить про прогрес наукових досліджень з неолімпійського спорту (рис. 3). Так, 2012 р. присвоєно науковий ступінь кандидата наук з фізичного виховання і спорту зі спеціальності 24.00.01 – «олімпійський та професійний спорт» 20 пошукувачам, з них 4 пошукувачі виконали дисертаційні роботи з неолімпійського спорту, 2013 р. – 30, з них 8 пошукувачів за тематикою не олімпійського спорту, 2014 р. (станом на 06.11) – відповідно 34 та 9 пошукувачів. Варто наголосити, що 2013 р. О.Ю. Рибак захистив дисертаційну роботу на здобуття наукового ступеня доктора наук з фізичного виховання і спорту за темою «Теоретико-методичні засоби безпеки змагань діяльності в автомобільному спорті», яка виконувалася на базі Львівського державного університету фізичної культури.

Таблиця 2

**Наукові дослідження з неолімпійських видів спорту,
які є визнаними в Україні (1991–2014 рр.)**

Вид спорту	Наукові дослідження на рівні дисертаційних робіт	Наукові дослідження на рівні наукових статей
Автомобільний спорт	+++	+++
Акробатичний рок-н-рол	+++	+++
Американський футбол	+	+
Армспорт	++	+++
Бодибілдинг	+	++
Військове багатоборство	++	+++
Гирьовий спорт	++	+++
Естетична гімнастика	+	+
Карате (та його види)	+++	+++
Кікбоксинг	+	++
Міні-футбол	+++	+++
Мотоциклетний спорт	-	++
Пауерліфтинг	+++	+++
Підводне плавання	+	+
Пожежно-прикладний спорт	+	+
Рукопаш «Спас»	+	++
Рукопашний бій	+	++
Самбо	++	+++
Скелелазіння	+	++
Спортивна акробатика	+++	+++
Спортивне орієнтування	++	+++
Спортивний туризм	+	++
Спортивні танці	+++	+++
Фітнес	+	+
Хортинг	-	+
Чирлідінг	++	+++
Шахи	+	+

Примітки: + – наукові дослідження в рамках однієї теми НДР (захист однієї дисертаційної роботи та окремі наукові дослідження, які виконують до трьох науковців);
 ++ – наукові дослідження в рамках декількох тем НДР (захист двох дисертаційних робіт та окремі наукові дослідження, які виконуються більше ніж трьома науковцями);
 +++ – значна кількість наукових досліджень в рамках соціальних та природних наук (захист трьох та більше дисертаційних робіт та значні наукові дослідження у наукових статтях фахових видань).

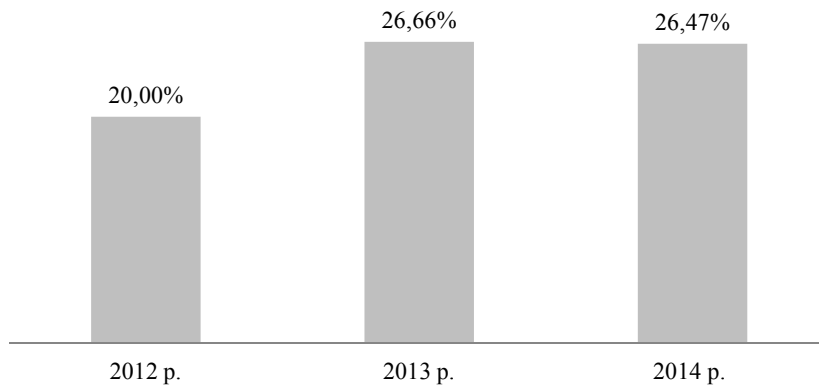

Рис. 3. Відсоток захищених дисертаційних робіт зі спеціальності «олімпійський та професійний спорт» проблематики неолімпійського спорту

Висновок. Сучасний неолімпійський спорт займає вагоме місце в суспільстві, що впливає на різні сфери діяльності, насамперед, на наукову діяльність. Спортивна наука за роки незалежності набула суттєвих змін з напрямів наукових досліджень зі спеціальності 24.00.01 «олімпійський та професійний спорт», діапазон яких охоплює соціальні та природничі науки. Встановлено, що наукові дослідження з неолімпійського спорту здійснюються в межах тем Зведених планів НДР у галузі фізичної культури і спорту не тільки профільного Міністерства, але й непрофільних, а також окремих тем профільних та непрофільних ВНЗ. Аналіз дисертаційних робіт дозволив констатувати, що $\frac{1}{4}$ частка припадає на дослідження з неолімпійського спорту, що обумовлюється інтенсивним розвитком неолімпійського спорту у світі та Україні і значні досягнення наших спортсменів на міжнародному рівні.

Перспективами подальшого пошуку наукового дослідження є визначення пріоритетних напрямів досліджень проблематики неолімпійського спорту, що дозволить систематизувати теоретичний матеріал щодо системи підготовки спортсменів, доповнити та розширити методичне забезпечення з дисципліни «Система підготовки в професійному та неолімпійському спорті» при підготовці магістрів зі спеціальності «Професійний та неолімпійський спорт».

Список літератури

1. Батєєва Н. П. Удосконалення спеціальної фізичної та технічної підготовки кваліфікованих спортсменів з акробатичного рок-н-ролу в річному макроциклі : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.01 «Олімпійський і професійний спорт» / Н. П. Батєєва ; Харків. держ. акад. фіз. культури. – Х., 2013. – 20 с.
2. Бойко Д. В. Удосконалення фізичного виховання зі спортивною спрямованістю студентів вищих навчальних закладів : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 «Фізична культура та фізичне виховання різних груп населення» / Д. В. Бойко ; Львів. Держ. ун-т фіз. культури. – Л., 2013. – 19 с.
3. Галимский В. А. Корекція фізичної підготовленості каратистів на етапі попередньої базової підготовки на основі модельних характеристик періоду : автореф. дис... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.01 «Олімпійський і професійний спорт» / В. А. Галимский ; Нац. ун-т фіз. вих. і спорту України. – К., 2014. – 20 с.
4. Долбишева Н. Г. Наукові підходи до класифікації неолімпійських видів спорту / Долбишева Н. Г // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2014. – № 2. – С. 31–39.
5. Дідик Т. М. Побудова тренувального процесу в пауерліфтингу (силовому триборстві) у підготовчому періоді : автореф. дис... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.]

24.00.01 «Олімпійський і професійний спорт» / Т. М. Дідик ; Львів. держ. ун-т фіз. культури. – Л., 2003. – 19 с.

6. *Камаев О. И.* Особенности танцевальной подготовки спортсменов категории «дети» (6–9 лет) в акробатическом рок-н-ролле на начальном этапе первого года обучения / О.И. Камаев, П. Н. Кызим // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2013. – № 3. – С. 37–40.

7. *Корж В. П.* Совершенствование тренировочного процесса в пожарно-прикладном спорте у спортсменов высокой квалификации : дис... канд. наук по физическому воспитанию и спорту : [спец.] 24.00.01 «Олимпийский и профессиональный спорт» / В.П. Корж; Нац. ун-т физ. воспитания и спорта Украины. – К., 2001. – 174 с.

8. *Михайлов В. В.* Науково-методичні основи формування нормативної бази багатоборства військово-спортивного комплексу [Текст] : дис ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.01 «Олімпійський і професійний спорт» / Володимир Віталійович Михайлов ; Львів. держ. ун-т фіз. культури. – Л., 2007. – 20 с.

9. *Ніжніченко Д. О.* Корекція тренувального процесу в пауерліфтингу з використанням засобів швидкісно-силової спрямованості на етапі попередньої базової підготовки : автореф. дис... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.01 «Олімпійський і професійний спорт» / Д. О. Ніжніченко ; Харків. держ. акад. фіз. культури. – Х., 2010. – 20 с.

10. *Пронтенко В. В.* Побудова тренувального процесу спортсменів-гирьовиків у підготовчому періоді : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : [спец.] 24.00.01 «Олімпійський і професійний спорт» / Василь Віталійович Пронтенко ; Львів. держ. ун-т фіз. культури. – Л., 2011. – 20 с.

11. *Прудникова М. С.* Особенности, проблемы и перспективы развития экстремального вида велосипедного спорта (BMX) / М.С. Прудникова // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2014. – №2 (40) – С. 111–116.

12. *Закони України.* Інформаційно-правовий портал. – Постанова президії ВАК України. «Паспорт спеціальності 24.00.01 – олімпійський і професійний спорт» : документ чинний, № 21-06/4 від 11.05.2005. – Режим доступу : http://uazakon.com/documents/date_9d/pg_ilgdoq.htm

13. *Яремко М. О.* Вдосконалення швидкісно-силових якостей в ударних прийомах кікбоксерів на етапі попередньої базової підготовки : автореф. дис... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.01 – олімпійський і професійний спорт / М.О. Яремко ; Львів. держ. ін-т фіз. культури. – Л., 2001. – 18 с.

14. *Ящур-Новіцкі Я.* Фізична підготовленість кваліфікованих спортсменів як фактор спортивної майстерності у видах спорту з варіативними зовнішніми умовами проведення змагань (на матеріалі віндсерфінгу) : автореф. дис... канд. наук з фіз. вих. і спорту : [спец.] 24.00.01 – олімпійський і професійний спорт / Я. Ящур-Новіцкі ; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. – К., 2007. – 42 с.

НАУЧНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ ПО НЕОЛИМПИЙСКОМУ СПОРТУ ЗА ГОДИ НЕЗАВИСИМОЙ УКРАИНЫ

Нина ДОЛБЫШЕВА

Днепропетровский государственный институт физической культуры и спорта

Аннотация. В статье представлены основные направления научных исследований, в фокусе которых неолымпийский спорт периода независимой Украины. Методом анализа научно-методической литературы и документальных материалов определена приоритетная тематика научных исследований в рамках социальных и естественных наук. В период 1991–2014 гг. исследования по отдельным вопросам неолымпийского спорта осуществлялись в соответствии с темами пятилетних Сводных планов НИР сферы физической культуры и спорта. Установлено, что ¼ часть защищенных диссертационных работ на соискание ученой степени кандидата наук приходится на исследования по неолымпийскому спорту.

Ключевые слова: спортивная наука, научные исследования, научно-исследовательская работа, тематика, неолымпийский спорт.

**RESEARCH STUDIES FOR NON-OLYMPIC SPORT
THE YEARS OF IN UKRAINE'S INDEPENDENCE****Nina DOLBYSHEVA***Dnipropetrovsk State Institute of Physical Culture and Sport*

Abstract. Given article represents the main trends of scientific researches focusing on non-Olympic sports over the years of Ukraine's independence. The scientific directions of researches within social and natural sciences have been established by the methods of scientific analysis of research and methodology literature and document materials. During 1991-2014 the studies of specific issues of non-Olympic sports have been implemented in accordance with the themes of the five-year Consolidated Plan of SNW sphere of physical culture and sports. It has been found out that ¼ of the defended dissertations for the degree of PhD is accounted for by researches on non-Olympic sports.

Keywords: Science of sports, scientific studies, scientific research work (SRW), subjects, non-Olympic sport.